

ŠVICARSKA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2022.

AKTUALNI OPĆI PODACI O TRŽIŠTU (zemljopisni, socio-demografski i ekonomski pokazatelji)

UVODNA NAPOMENA:

Pojavom pandemije bolesti COVID 19 tijekom prvog kvartala 2020. na globalnoj je razini došlo do iznimno snažnog poremećaja svih sfera društvenog i gospodarskog života te je turizam, u svim svojim pojavnim oblicima jedna od najsnažnije pogodjenih djelatnosti, s neizvjesnim kratkoročnim i srednjoročnim perspektivama oporavka.

U takvom kontekstu 2020., te u nešto manjoj mjeri 2021. godina, donose dramatičan odmak od uobičajenih poslovnih okolnosti i obrazaca ponašanja na strani ponude i potražnje, tako da ranije ustanovljeni trendovi i prognoze temeljene na modelima izgrađenim u kontekstu stabilnih poslovnih odnosa doživljavaju korjetnu promjenu.

Imajući u vidu navedeno, standardni format profila tržišta promijenjen je i prilagođen novonastalim okolnostima na način da su u odnosu na izdanja publicirana do 2019. godine.

Službeni naziv: Švicarska Konfederacija.

Političko uređenje

Švicarska je prema političkom uređenju konfederalna parlamentarna demokratska republika koja se sastoji od 26 kantona. Vlada Švicarske se sastoji od 7 članova saveznog vijeća, a dužnost predsjednika kolektivnog predsjedništva od 2021. godine obnaša Guy Parmelin.

Površina

Površina Švicarske iznosi 41.285 km². Švicarska graniči na sjeveru s Njemačkom, na istoku s Austrijom i Lihtenštajnom, na jugu s Italijom i na zapadu s Francuskom. Švicarska se sastoji od 26 kantona i to: Zürich (1.553.423 stanovnika), Bern (1.043.132 stanovnika), Waadt (814.762 stanovnika), Aargau (694.072 stanovnika), St. Gallen (514.504 stanovnika), Ženeva (506.343 stanovnika), Luzern (416.347 stanovnika), Tessin (350.986 stanovnika), Wallis (348.503 stanovnika), Freiburg (325.496 stanovnika), Basel (290.969 stanovnika), Thurgau (282.909 stanovnika), Solothum (277.462 stanovnika), Graubünden (200.096 stanovnika), Basel-Grad (196.735 stanovnika), Neuenburg (175.894 stanovnika), Schwyz (162.157 stanovnika), Zug (128.794 stanovnika), Schaffhausen (83.107 stanovnika), Jura (73.709 stanovnika), Appenzell Ausserrhoden (55.309 stanovnika), Nidwal-

den (43.520 stanovnika), Glarus (40.851 stanovnika), Obwalden (38.108 stanovnika), Uri (36.819 stanovnika) i Appenzell Innerrhoden (16.293 stanovnika). Svaki kanton ima visok stupanj autonomije u zakonodavstvu i poreznoj politici, odnosno određivanju poreza.

Glavni grad: Bern (134.727 stanovnika).

Najveći gradovi: Zürich s 421.712 stanovnika, Ženeva s 203.736 stanovnika, Basel s 173.775 stanovnika, Lausanne s 140.049 stanovnika (stanje na dan 31. prosinca 2020. godine).

Stanovništvo

Najvažniji podaci o stanovništvu za 2020. godinu (u tisućama)	
Broj stanovnika krajem godine	8.670.3
Muškarci (u %)	49.6
Žene (u %)	50.4
Dobne skupine (u %)	
0-19 godina	19.9
20-39 godina	26.3
40-64 godina	35.0
65 godina i stariji	18.8
Prosječna godine	42.6
Strani državljanji	25.5
Rast broja stanovnika (%)	0.7
Broj djece na jednu ženu	1.46
Očekivana životna dob pri porodu (u godinama)	
Muškarci	81.0
Žene	85.1

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Službeni jezik: službeni jezici su njemački, francuski, talijanski i retroromanski.

Valuta: kako Švicarska nije članica Europske Unije, službena valuta je Švicarski Franak (CHF), međutim na mnogim mjestima u Švicarskoj se cijene izražavaju i u eurima i u švicarskim francima, te se često može plaćati i u eurima.

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Švicarska nije članica EU, međutim, njena suradnja s EU, odnosno zemljama EU datira još iz 1972. godine na političkoj, ekonomskoj i kulturnoj razini temeljenoj na bilateralnim ugovorima. Prvi bilateralni ugovori su stupili na snagu 1973. godine i odnosili su se na slobodnu trgovinu, slijede bilateralni ugovori u domeni osiguranja, carina, slobode kretanja i zapošljavanja, tehničkih odrednica u trgovinskoj razmjeni, javne nabave, poljoprivrede, istraživanja, zračnog prometa, kopnenog prijevoza, Šengenskog sporazuma, automatske razmijene informacija, borbe protiv korupcije, poljoprivredne preradičke industrije, projekta „kreativna Europa“, Europske agencije za okoliš, statistike, izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, obrazovanja, suradnje s Europol i Eurojust, suradnje s Europskom agencijom za obranu, suradnje s institucijama za javno nadmetanje, suradnje u satelitskim programima Galileo i EGNOS, suradnje s europskim ustanovama za azilante te suradnje na povezivanju sistema emisija plinova CO₂.

Pored navedenih bilateralnih ugovora, za pristup Švicarske EU tržištu od posebne su važnosti i kasnije sklopljeni bilateralni ugovori poznati pod nazivima „Bilaterale I“ i „Bilaterale II“. Bilateralni ugovori „Bilaterale I“ sklopljeni 21. lipnja 1999. godine. Ovi sporazumi bili su dio reformi za suzbijanje slabog gospodarskog rasta u 1990-tim godinama. Lakši pristup EU tržištu koji je rezultirao ovim bilateralnim ugovorima bio je od velike važnosti za izvoz i dobavljače te su pojedini sektorski ugovori doveli do rasta potražnje za švicarskim proizvodima. Nadalje, dostupnost stručnog kadra uslijed sporazuma o slobodnom kretanju na tržištu rada omogućilo je dobru iskoristištenost dodatne potražnje za izvozom, te je povodom pojačane suradnje sa EU na različitim istraživanjima povećana efikasnost izdataka za istraživanja.

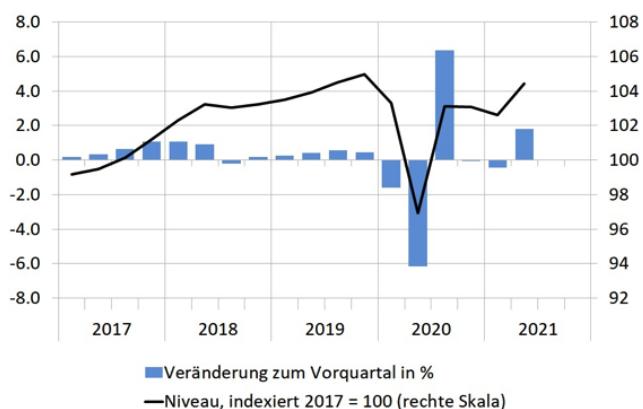
Bilateralni ugovori „Bilaterale II“ stupili su na snagu 2008. godine i pojednostavili međugraničnu mobilnost unutar Šengenskog prostora za švicarske državljane te osigurali sigurnost jačanjem vanjskih granica Šengenskog prostora te pojačanoj suradnji policija i pravosuđa između Švicarske i EU.

Aktualno stanje BDP-a, usporedba s prethodnim godinama i prognoza za naredne godine; BDP po glavi stanovnika*

Švicarski BDP je zabilježio rast za 1,8%, nakon -0,4% u 1. kvartalu. S ublažavanjem mjera protiv širenja COVID-19 pandemije u 1. kvartalu 2021. godine došlo je do povećanja potražnje za potrošnjom i investicijama, subvencionirano skraćeno radno vrijeme se počelo znatno manje koristiti te je prvo polugodište završeno iznad očekivanja. U drugom kvartalu nastavio se trend oporavka ekonomije. Pojedini segmenti gospodarstva profitirali su od znatno manjih internacionalnih putovanja Švicarača, međutim segmenti gospodarstva koji su ovisni o međunarodnim gospodarskim kretanjima slabije su se oporavljali. Sveukupno, BDP u 2. kvartalu bio je samo 0,5% ispod razine prije krize u 4. kvartalu 2019., dok je BDP u 3. kvartalu bio 1% iznad razine prije krize u 4. kvartalu 2019. godine.

Za 2022. godinu ekonomski stručnjaci predviđaju rast BDP-a za 3,0%, dok za 2023. godinu predviđaju rast za 2,0% čime bi švicarsko gospodarstvo nakon 2021. godine (3,3%) daljnje dvije godine raslo iznadprosječnom stopom.

Promjena BDP-a (2017.-2021.)*

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Prognoze Švicarska (promjene u %)

	2021.	2022.	2023.
BDP, sportski događaji - ispravljeno	3,3	3,0	2,0
BDP	3,5	3,2	1,7
Privatna potrošnja	2,6	3,8	2,0
Državna potrošnja	6,3	-1,5	-1,9
Gradjevinske investicije	1,3	0,0	0,2
Kapitalna dobra	3,7	4,0	4,0
Izvoze	7,9	5,6	4,6
Uvozi	5,1	5,8	5,2
Ekvivalentno puno radno vrijeme	0,5	1,5	0,9
Stopa nezaposlenosti u %	3,0	2,4	2,3
Nacionalni indeks potrošačkih cijena	0,6	1,1	0,7

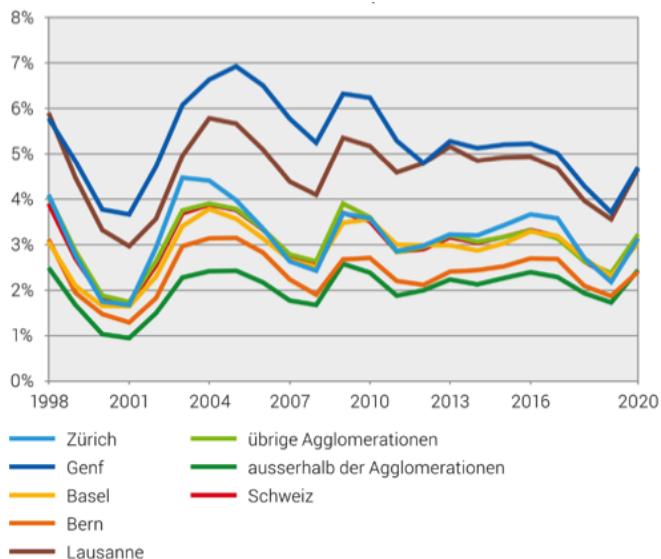
Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Postotak nezaposlenosti u 2020., aktualno stanje u 2021. i procjena trenda

U 2020. nezaposlenost je u Švicarskoj iznosila 3,1% (2000. godine 1,8% i 2019. godine 2,3%). Trendovi stope nezaposlenosti između 1998. i 2020. pokazuju uglavnom jednak trend u svim regijama.

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Nezaposlenost po aglomeracijama 1998.-2020.

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Prema izvještaju državnog tajništva za gospodarstvo (SECO) krajem kolovoza 2021. godine u regionalnim centrima za zapošljavanje (RAV) u Švicarskoj je registrirano ukupno 126.355 nezaposlenih, odnosno 1.924 manje nego u srpnju. Stopa nezaposlenosti pala je sa 2,8% na 2,7%. U odnosu na isti mjesec prošle godine, nezaposlenost se smanjila za 24.756 osoba (-16,4%).

Nezaposlenost i promjene u kolovozu 2021., srpnju 2021 i u kolovozu 2020.

Nezaposlenost	kolovoz 2021.	srpanj 2021.	kolovoz 2020.	Promjena u odnosu			
				na prethodni mjesec u %	na prethodnu godinu u %		
Broj nezaposlenih	126.355	128.279	151.111	-1.924	-1.5	-24.756	-16.4
Stopa nezaposlenih	2.7%	2.8%	3.3%		-0.1 *		-0.6 *
Stopa nezaposlenost (Od 15 do 24 godina)	13.801	12.201	20.341	1.600	13.1	-6.540	-32.2
Stopa nezaposlenosti mladih	2.6%	2.3%	3.9%		0.3 *		-1.3 *
Broj nezaposlenih (od 50 do 64 godina)	38.027	39.142	39.835	-1.115	-2.8	-1.808	-4.5
Stopa nezaposlenost (od 50 do 64 godina)	2.8%	2.9%	2.9%		-0.1 *		-0.1 *
Dugotrajno nezaposlenih	33.443	34.045	23.807	-602	-1.8	9.636	40.5
Osobe koji traže posao	214.415	219.183	237.215	-4.768	-2.2	-22.800	-9.6
Ukupno prijavljena slobodna radna mjesta	58.450	56.812	35.052	1.638	2.9	23.398	66.8

Izvor: Staatssekretariat für Wirtschaft SECO

Prosječna plaća

	Ukupno	Puno radno vrijeme (90% i više)		Skraćeno radno vrijeme (manje od 90%)	
		Muškarci	Žene	Muškarci	Žene
Samostalni	63.700	85.000	60.000	47.200	25.500
Radni članovi obitelji	36.000	65.500	54.000	20.400	20.800
Zaposlenici	70.000	87.100	73.500	48.800	40.000
Učenici	12.400	12.700	12.400	*	*

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Stopa inflacije

Stopa inflacije u 2020. godini iznosila je -0.7 %. Glavna švicarska banka Credit Suisse predviđa za 2021. stopu inflacije od +3,5 %, a u 2020. +2,5 %.

Ukupni indeks

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
promjena u %	-1.1	-0.4	0.5	0.9	0.4	-0.7

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Vanjskotrgovinska bilanca

Švicarska spada među zemlje s najvećim udjelom izvoza u BDP-u. Tijekom 2020. godine Švicarska je ostvarila izvoz roba u visini od 299.462 milijarde švicarskih franaka, a uvoz u visini od 273.767 milijarde švicarskih franaka. Najviše se izvozilo u SAD-u (68,8 milijarda CHF), a glavni izvozni proizvodi bili su kemijsko-farmacijski proizvodi (116,4 milijarde CHF).

Vanjska trgovina Švicarske (u milijunima CHF)

Godina	Uvoz	Izvoz	Saldo
2006.	177.148	185.216	8.068
2007.	193.216	206.252	13.036
2008.	197.520	215.984	18.464
2009.	168.998	187.448	18.450
2010.	183.436	203.484	20.048
2011.	184.540	208.203	23.663
2012.	277.544	292.958	15.414
2013.	298.394	332.137	33.743
2014.	252.505	285.179	32.674
2015.	243.772	279.155	35.383
2016.	266.137	298.408	32.271
2017.	265.572	294.894	29.322
2018.	273.389	303.886	30.497
2019.	276.058	311.977	35.919
2020.	273.767	299.462	25.695

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Utjecaj pandemije virusa COVID 19 na ekonomiju i društvo u 2021., očekivani utjecaj u 2022.

S ublažavanjem COVID-19 mjera započelo je snažno sustizanje predpandemiskih parametara u domaćem gospodarstvu. Na međunarodnom planu ekonomski situacija se popravila i pojavljuje se oporavak. Savezna stručna skupina povećava svoju prognozu BDP-a za 2021. na +3,6%. U 2022. bi švicarsko gospodarstvo trebalo rasti znatno iznad prosjeka. Pod tim uvjetima očekuje se nadoknađivanje izostale potrošnje i investicija te povećanje izvoza roba. Zaposlenost bi se trebala značajno povećati (+1,5%), a stopa nezaposlenosti trebala bi se dodatno smanjiti na godišnji prosjek od 2,8% (prognoza od ožujka: 3,0%).

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Najviše praćeni mediji u Švicarskoj su televizija (130 minuta dnevno) i radio (95 minuta dnevno).

Izvor: Mediapulse AG und SRG SSR

Tiskovni mediji*

Tiraža i broj čitatelja dnevnih i vikend izdanja prema jezičnim regijama – 2020.			
Naziv	Tiraža (u 1000)	Broj čitatelja (u 1000)	Izdavačka kuća
Njemačko govorno područje			
Dnevne novine			
20 Minuten (gratuit)	399	1.250	Tamedia AG
Blick	96	403	Ringier AG
Tages-Anzeiger	129	353	Tamedia AG
Die Nordwestschweiz 5)	128	376	AZ Medien AG und weitere
Berner Zeitung & Der Bund	114	306	Tamedia AG
Neue Zürcher Zeitung	100	242	NZZ-Gruppe
Die Südostschweiz	70	163	Südostschweiz und weitere
Luzerner Zeitung	105	259	NZZ-Gruppe
St. Galler Tagblatt	104	257	NZZ-Gruppe
Basler Zeitung	39	109	Tamedia AG
Nedjeljna izdanja			
Sonntags Blick	116	474	Ringier AG
Sonntags Zeitung	140	484	Tamedia AG
NZZ am Sonntag	109	364	NZZ-Gruppe

Tiraža i broj čitatelja dnevnih i vikend izdanja prema jezičnim regijama – 2020.

Naziv	Tiraža (u 1000)	Broj čitatelja (u 1000)	Izdavačka kuća
Francusko govorno područje			
Dnevne novine			
20 Minutes	167	497	Tamedia AG
24 Heures	49	146	Tamedia AG
Tribune de Genève	31	94	Tamedia AG
Le Temps	32	107	Ringier AG
Le Nouvelliste	49	111	Editions Suisse Holding (Hersant)
La Liberté	36	99	Imprimerie St-Paul
Arcinfo (Express / Impartial)	34	62	Société Neuchâteloise de Presse SA
Nedjeljna izdanja			
Le Matin Dimanche	76	317	Tamedia AG

Izvor: WEMF AG

Tiraža i broj čitatelja dnevnih i vikend izdanja prema jezičnim regijama – 2020.

Naziv	Tiraža (u 1000)	Broj čitatelja (u 1000)	Izdavačka kuća
Talijansko govorno područje			
Dnevne novine			
Corriere del Ticino	32	101	Società editrice del CdT SA
20 Minuti	30	81	Tamedia AG
La Regione Ticino	28	83	La Regione Ticino
Nedjeljna izdanja			
Il Caffè della Domenica (gratuit)	51	70	Rezzonico Editore
Il Mattino della Domenica (gratuit)	-	45	Meutel 2000 SA (Lega)

Izvor: WEMF AG

Magazini i časopisi

Magazini	Naklada	
	2019/20	2018/19
Beobachter	njemački / nacionalna pokrivenost	207.088
Schweizer Familie	njemački / nacionalna pokrivenost	129.223
Schweizer Illustrierte	njemački / nacionalna pokrivenost	110.880
NZZ Folio	njemački / nacionalna pokrivenost	79.492
L'Illustré	njemački / regionalna pokrivenost	53.169
Handelszeitung	njemački / regionalna pokrivenost	35.951
Die Weltwoche	njemački / nacionalna pokrivenost	35.091
Bilanz	njemački / regionalna pokrivenost	33.131
Reader's Digest Schweiz	njemački / nacionalna pokrivenost	31.408
Ticino 7	talijanski / regionalna pokrivenost	22.145
Finanz und Wirtschaft	francuski / regionalna pokrivenost	17.451

Stručni tisak*

Travel Inside – Stručna publikacija orijentirana prema profesionalnoj publici i njezinim potrebama za informacijama. Publikacija već više od 30 godina (od 1986. godine) obrađuje događanja u turizmu, analizira i komentira razvoj u turističkom sektoru, ukazuje na trendove i objavljuje intervjuje s ljudima iz struke. Tiraža za njemačko govorno područje iznosi 5.500 i izlazi tjedno, dok tiraža za retroromansko područje Švicarske iznosi 2.400 te izlazi dvotjedno. Novosti iz turističkog sektora objavljaju se online na portalu travelinside.ch te se u obliku newslettera šalju na e-mail bazu njemačkih i francuskih turističkih agencija. Travel Inside organizira i evenata poput Swiss Travel Day uključujući Travel Trade Workshop, Swiss Travel Summit, Swiss Travel Awards i Travel Peronality Awards. U zapadnoj Švicarskoj organizira TTW Romandie uključujući Travel Personality Award Romandie, te nadalje Insider After Work Apéros (IAWA) koji okupljuje profesionalce iz turizma iz Basela, Berna, Lausanne-a, Ženeve i Züricha. Izdavačka kuća je Primus Verlag koji pored Travel Inside još izdaje Business Traveltip, MICE-tip, traveltip, honeymoontip, cruisetip i Event Location Guide Switzerland.

Travel News - vodeći švicarski portal za novosti u sektoru turizma i putovanja orijentiran na švicarsku publiku kao B2B2C medijska platforma. Na portalu se objavljaju aktualne novosti i komentari vezani uz ponuditelje putovanja, destinacije, zračne prijevoznike, hotelijere, krstarenja, poslovna putovanja i tehnologije. Portal je pokrenut 2015. godine te omogućuje pretplatu na besplatni dnevni Newsletter. Web stranica travelnews.ch bilježi 122.000 posjeta mjesečno te 69.000 Unique Visitors mjesečno, portal je osnovan od strane dugodišnjih znalaca iz turizma i profesionalaca iz medijske djelatnosti Vanesse Bay, Raphaël Surber, Gianni Moccetti i Gregor Waser.

SRV-Handbuch (Švicarska udruga turističkih agencija – manual): «Marketing, Recht, Gründung, Kauf und Verkauf eines Reisebüros» - sve potrebne informacije za vođenje uspješne turističke agencije na 70 stranica. Za sve interesente koji žele osnovati ili kupiti turističku agenciju ovaj priručnik nudi korisne linkove i adrese, kao i ček-listu za jednostavan ulaz u branšu. Manual se može naručiti preko web stranice SRV.

Izvor: Die Schweizer Reisebranche - veljača 2020.,
Schweizer Reiseverband (SRV)

Televizija*

NAJVAŽNIJE TV POSTAJE U ŠVICARSKOJ			
TV postaja	Njemačka Švicarska	Francuska Švicarska	Talijanska Švicarska
Tržišni udio u 2020. godini u %			
SRG SSR 1	21	23	23
SRG SSR 2	6	5	7
SRFINFO	2	0	0
DRUGE SRG SSR	0	1	3
Ukupno SRG SSR	30	28	30
Privat-TV Schweiz	10	2	3
TV-Sender Ausland	60	69	68

*Izvor: Die Schweizer Reisebranche - veljača 2020., Schweizer Reiseverband (SRV)

Regionalne TV postaje: Léman Bleu, Tele Basel, Tele Bärn, Tele M1, Tele Ostschweiz, Tele Südostschweiz, Tele Ticino, Tele Top, Tele Züri, Tele Bielingue, Tele 1, La télé.

Radio

NAJVAŽNIJE RADIO POSTAJE U ŠVICARSKOJ			
TV postaja	Njemačka Švicarska	Francuska Švicarska	Talijanska Švicarska
Tržišni udio u 2020. godini u %			
SRG SSR 1	28	34	36
SRG SSR 2	3	2	4
SRG SSR 3	15	5	17
SRG SSR SRF Musikwelle / Option Musique	8	9	*
Andere SRG SSR	7	11	17
Ukupno SRG SSR	61	62	74
Privatradios Schweiz	36	30	20
Auslandradios	3	8	5

Izvor: Mediapulse AG und SRG SSR

PROFIL EMITIVNOG TURISTIČKOG TRŽIŠTA U 2020. i 2021. GODINI (posljednji dostupni podaci)

Generalni osvrt na stanje na emitivnom turističkom tržištu

Turizam je jedan od najvažnijih izvoznih sektora Švicarske. Zbog posebnog smještaja Alpa, švicarska skijaška područja spadaju među najvažnije regije zimskih sportova na svijetu. Popularnost planinarenja se posljednjih godina povećala. U prosjeku se u godinu dana 2,7 milijuna Švicaraca i dodatnih 300.000 stranih turista „preseli“ u Alpe.

Švicarski turisti su u 2020. godini na inozemnim putovanjima potrošili 9,7 milijardi CHF (-48,5%), dok su izdaci stranih turista u Švicarskoj u istoj godini iznosili 9,4 milijardi CHF (-47,8%). Saldo turističke bilance u 2020. godini prema Državnom zavodu za statistiku Švicarske (BFS – Bundesamt für Statistik) time je iznosiо 290 milijuna CHF.

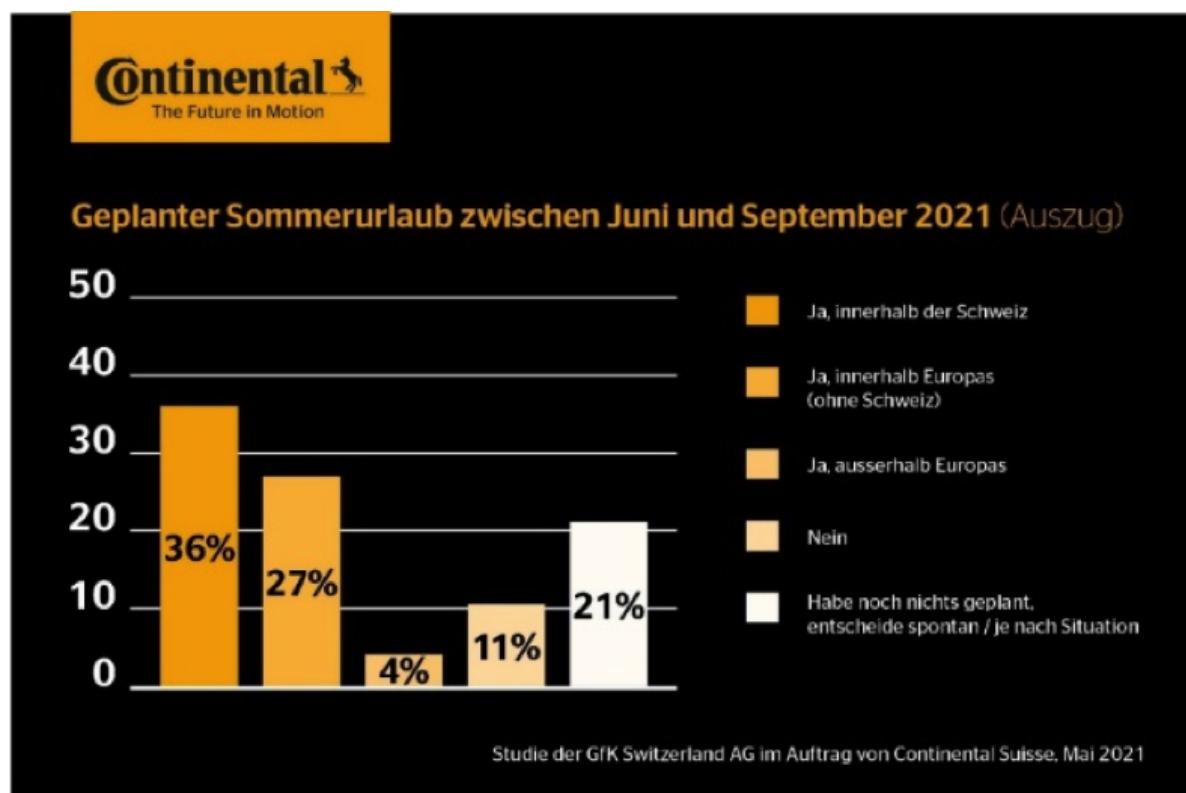
Prema podacima Državnog zavoda za statistiku Švicarske, Švicarska je u razdoblju od siječnja do rujna 2021. godine ostvarila 22,5 milijuna hotelskih noćenja (16,1%

ili 3,1 milijun noćenja više u odnosu na isto razdoblje 2020. godine). Pri tome su inozemni gosti ostvarili 6 milijuna noćenja (6,8% manje u odnosu na isto razdoblje 2020. godine), dok su domaći gosti ostvarili 16,4 milijuna noćenja (27,6% ili 3,6 milijuna noćenja više u odnosu na isto razdoblje 2020. godine).

Planovi za ljetni godišnji odmor u 2021. godini*

Proizvođač guma Continental Suisse SA je zajedno s institutom za istraživanje tržišta GfK Switzerland AG, sredinom svibnja proveo reprezentativno online istraživanje na 1.003 osobe od 16 do 74 godine iz njemačkog i francuskog govornog područja Švicarske. Dvije trećine ispitanika (67%) već je planiralo putovanje za ljetni odmor između lipnja i rujna 2021. 21% ispitanika spontano donosi odluku, ovisno o trenutnoj situaciji. Samo 11% sudionika ankete nije planiralo putovanje na godišnji odmor u tom razdoblju. Za većinu je Švicarska prva destinacija za odmor (36%), a slijede je destinacija za putovanja unutar Europe (27%). Samo 4% navodi da godišnji odmor provode izvan Europe.

Planirani ljetni odmor između lipnja i rujna 2021.

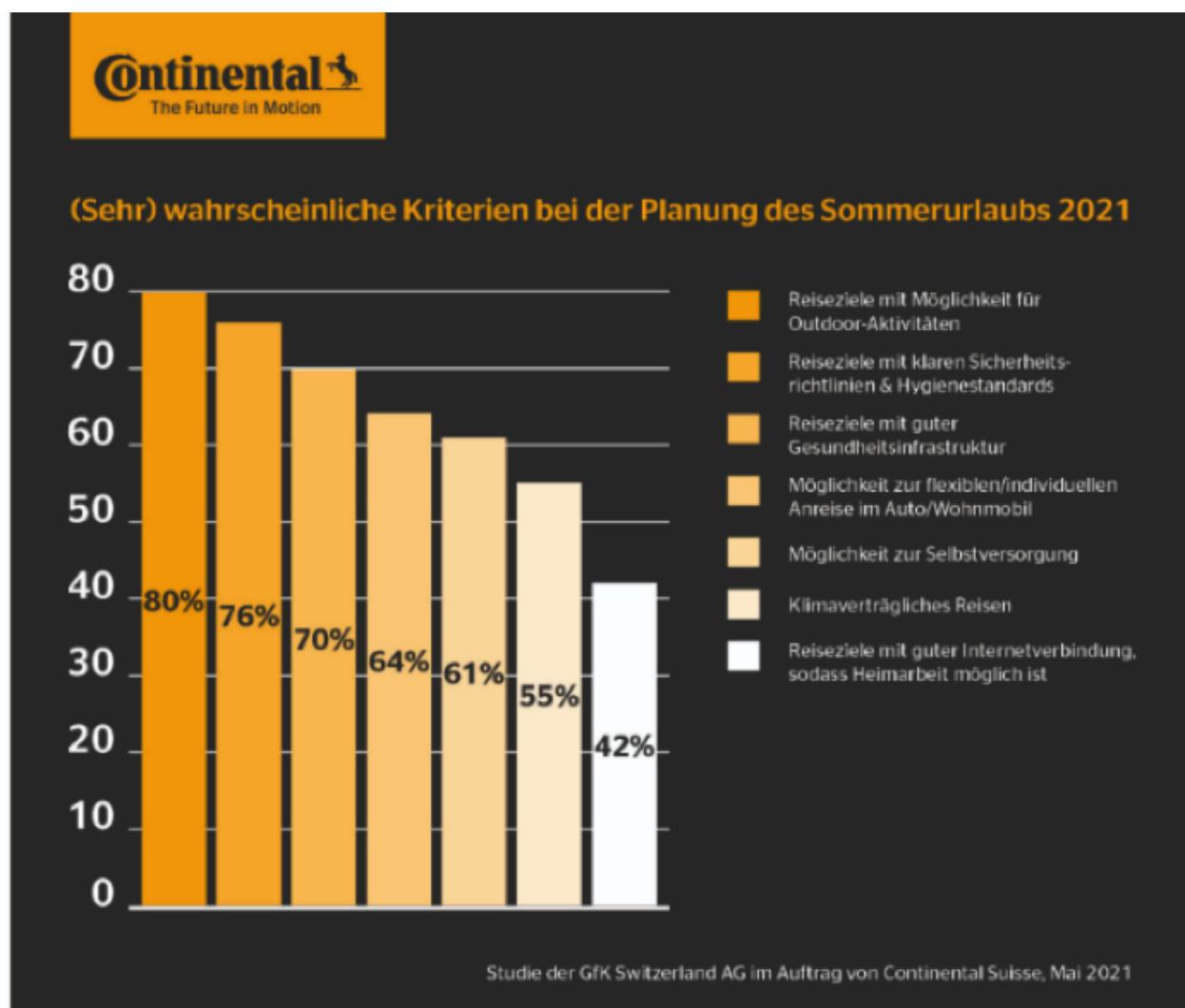
* Izvor: <https://www.continental-reifen.ch/pkw/ueber-continental/presse-services/pressemittelungen/20210602-sommerurlaub-trotz-corona>

Kriteriji za odabir destinacije za odmor

Uočava se trend jačeg odabira individualnih putovanja usmjerenih na Outdoor i povećanu svijest o zdravlju. Četiri od pet Švicaraca (80%) smatra da je (vrlo) vjerojatno da će prilika za aktivnosti na otvorenom igrati ulogu u planiranju odmora. Tri četvrtine ispitanika (76%) izjavilo je da će vrlo vjerojatno razmotriti područja za odmor s jasnim sigurnosnim smjernicama i higijenskim standardima, a slijede ih turistička odredišta s dobrom zdravstvenom infrastrukturom (70%).

Mogućnost fleksibilnog i individualnog dolaska automobilom ili mobilnom kućicom daljnji je (vrlo) vjerojatan kriterij za 64% pri odabiru mjesta za odmor.

Kriteriji za planiranje ljetnog odmora 2021.

Izvor: <https://www.continental-reifen.ch/pkw/ueber-continental/presse-services/pressemitteilungen/20210602-sommerurlaub-trotz-corona>

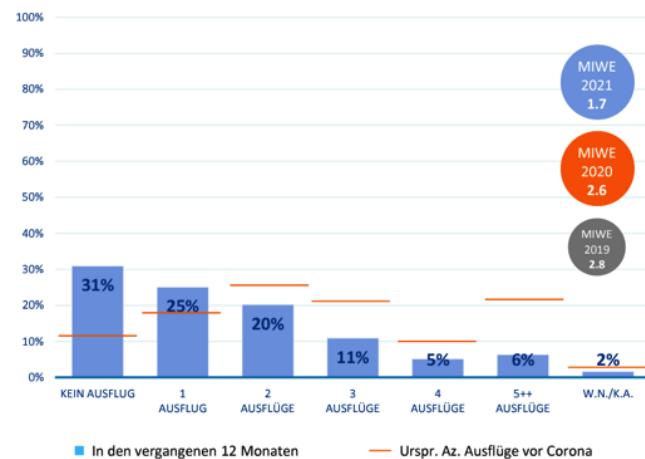
Za tri od pet ispitanika (61%) važna je mogućnost samoposkrbe u destinaciji. Za više od polovice ispitanika (55%) važni su klimatski uvjeti u destinaciji. Važan kriterij za odabir destinacije za odmor je i prijevozno sredstvo. Svega 16% ispitanika na godišnji odmor putuje autobusom ili vlakom, nešto više (18%) leti na odmor avionom, dok je za većinu Švicaraca (61%) vlastiti automobil ili mobilna kućica najčešće korišteno prijevozno sredstvo za ljetni odmor u 2021. godini.

Utjecaj pandemije virusa COVID-19 na turistički promet u 2020. i 2021.

Schweizer Reise-Verband (SRV), strukovna udružica u turizmu koja objedinjuje turističke agencije, organizatore putovanja, online turističke agencije i Incoming agencije u Švicarskoj i Lichtensteinu, na godišnjoj razini provodi istraživanje tržišta i turističkog sektora. Prema provedenom istraživanju, u 2020. godini turističke agencije koje su sudjelovale u istraživanju su imale pad prometa od 68,1% sa 3,27 milijuna CHF na 1,14 milijuna CHF. Velikim padom opsega poslovanja smanjio se i broj stalno zaposlenih na puno radno vrijeme za 22%, odnosno, 1.700 osoba te je neizvjesno koliko će turističkih agencija morati zatvoriti svoja poslovanja. Predviđa se da će se konačna procjena šteta uzrokovanih pandemijom moći utvrditi najranije 2023. ili čak 2024. godine.

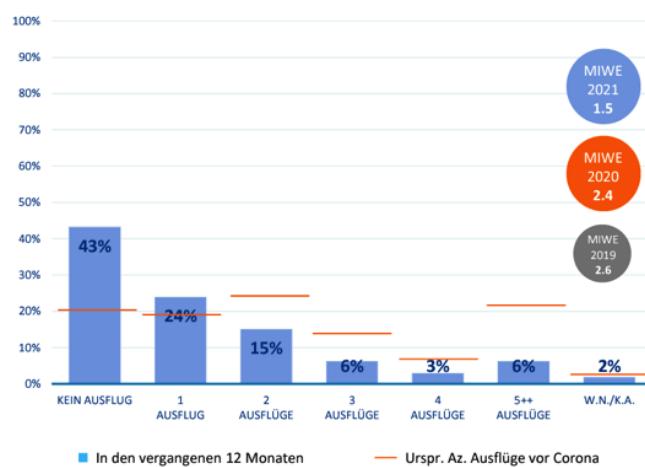
Allianz Partners (Allianz Travel & Allianz Assistance), osiguravajuća kuća koja se u zadnjih 60 godina specijalizirala na putna osiguranja, već 26. godina za redom provodi anketu i u suradnji s SRV (Schweizer Reise-Verband) izrađuje studiju o navikama putovanja Švicaraca „Buchungs- & Reiseverhalten der Schweizer Bevölkerung“. Unatoč velikoj želji za putovanjima i blažim mjerama protiv širenja pandemije u 2021. godini, pad broja putovanja s najmanje 3 noćenja iznosio je 39%, a slična situacija je i sa putovanjima od 1-2 noćenja. Prema provedenom istraživanju dvije trećine ispitanika svoji odmor je bukvalno direktno, 60% preko on-line agencije, te na trećem mjestu preko turističke agencije i organizatora putovanja.

Putovanja s najmanje 3 noćenja (u posljednjih 12 mjeseci u usporedbi s putovanjima prije pandemije)

Izvor: Buchungs- und Reiseverhalten 2021, © Allianz Partners

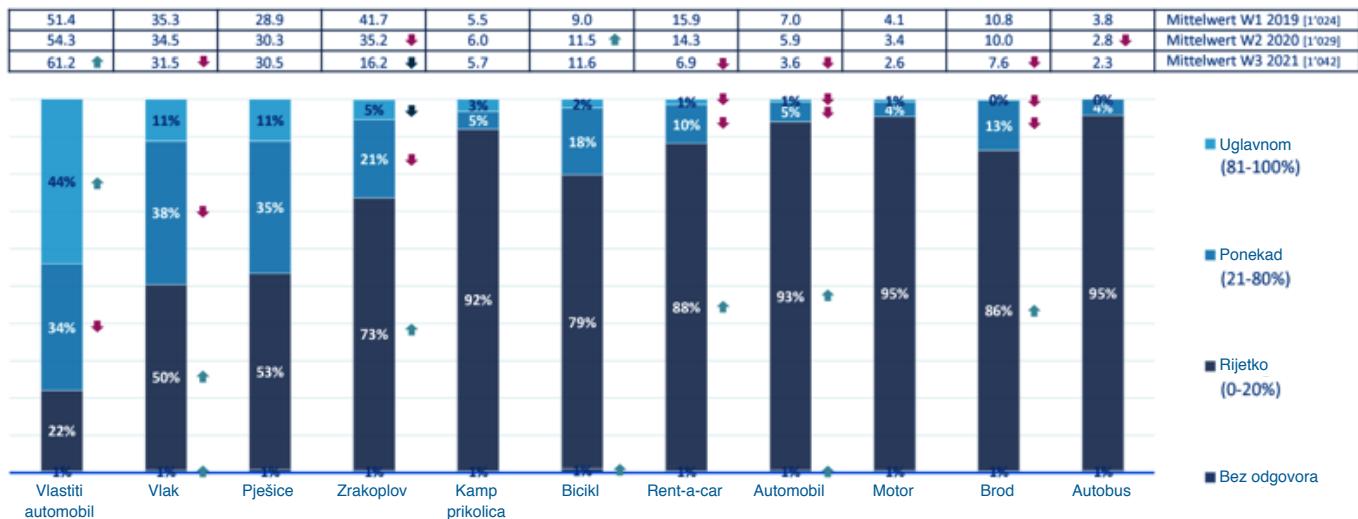
Putovanja s 1-2 noćenja (u posljednjih 12 mjeseci u usporedbi s putovanjima prije pandemije)

Izvor: Buchungs- und Reiseverhalten 2021, © Allianz Partners

Vlastiti automobil i dalje je najčešće korišteno prijevozno sredstvo te je učestalost njegovog korištenja u zadnjih godinu dana i dalje rasla. Broj turista koji putuju isključivo vlastitim automobilom od početka pandemije više se nego udvostručio. Drugo najčešće korišteno prijevozno sredstvo je vlak, dok se zračni prijevoz nalazi na trećem mjestu.

Vrsta prijevoza koji su turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Izvor: Buchungs- und Reiseverhalten 2021, © Allianz Partners

Ukupan broj stanovnika koji su tijekom 2020. otputovali na odmor – procjena o broju putovanja u 2021.*

U 2020. godini svaki je Švicarac ostvario u prosjeku 1,9 putovanja s noćenjem i 7,1 jednodnevnih putovanja. 55% putovanja s noćenjem realizirano je u inozemstvu, dok je 97% jednodnevnih putovanja ostvareno u Švicarskoj. 74,5 % Švicaraca ostvarilo je u 2020. godini barem jedno putovanje u inozemstvo s jednim ili više noćenja (ukupno 15,1 milijuna putovanja), odnosno 31% manje nego 2019. godine. U talijanskom govorom području Švicarske u prosjeku je zabilježeno 1,3 putovanja s noćenjem po osobi, što predstavlja pad od 27% u odnosu na 2019. godinu. Najviše putovanja zabilježeno je u njemačkom govorom području Švicarske (2,0 putovanja) te zatim u francuskom govorom području Švicarske (1,7 putovanja). Državni zavod za statistiku Švicarske (Bundesamt für Statistik) u ovom trenutku nema dostupnih službenih podataka o turističkom prometu Švicaraca u 2021. godini.

*Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Broj stanovnika koji su na odmor otputovali u inozemstvo / odmor proveli u vlastitoj zemlji u 2020. – procjena za 2021.*

Tijekom 2020. godine 55% putovanja s noćenjem realizirano je u destinacijama unutar Švicarske, dok je 45% putovanja realizirano je u jednoj od susjednih zemalja. Od ukupno 15,1 milijuna putovanja s noćenjem 8,3 milijuna realizirano je u Švicarskoj. Državni zavod za statistiku Švicarske (Bundesamt für Statistik) u ovom trenutku nema dostupnih službenih podataka o turističkom prometu Švicaraca u 2021. godini.

*Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

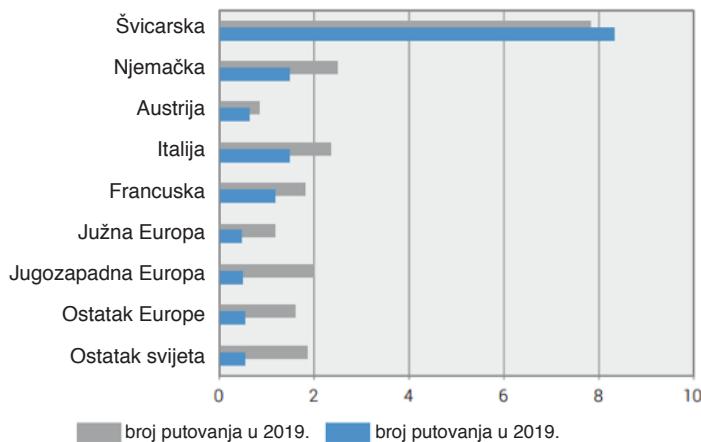
Redoslijed omiljenih destinacija u 2020.

Najomiljenije inozemne destinacije Švicaraca u 2020. godini bile su Švicarska (55%), Italija (10%), Njemačka (10%) i Francuska (8%), dok je 10% putovanja realizirano u nekoj drugoj europskoj zemlji, a 3% izvan Europe. Putovanja s noćenjima u inozemstvu pala su između 2019. i 2020. za ukupno 52% s 14,1 milijun na 6,8 milijuna.

*Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Putovanja s noćenjem u destinaciji

u milijunima

broj putovanja u 2019. broj putovanja u 2020.

1. Grčka, Turska, Hrvatska, BiH, Srbija, Albanija, Slovenija, Crna Gora, Kosovo, Rumunjska, Bugarska, Makedonija
2. Španjolska, Portugal, Andora, Gibraltar

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Preferencije turista s obzirom na vrstu smještaja*

Najčešće korišteni smještajni oblici u 2020. godini bili su hotelski smještaj (33%) ili smještaj u parahoteljerstvu (32%). Slijedila su putovanja s noćenjem kod rodbine i poznanika (18%), ili u vlastitom ili besplatnom smještaju za odmor (14%). Noćenja u inozemstvu uglavnom su ostvarena u hotelima ili toplicama (37%), uz nagli pad od 63% u odnosu na 2019. 29% putovanja s noćenjima u inozemstvu ostvareno je kod prijatelja ili rodbine, slijedi smještaj u parahoteljerstvu (23%).

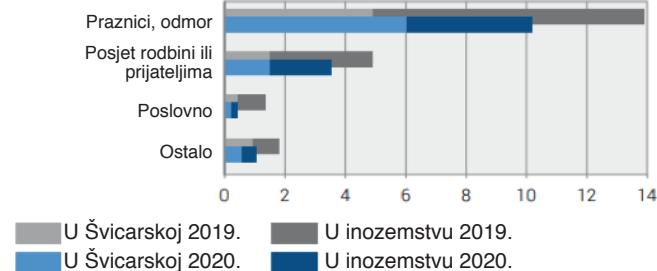
*Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Razrada tržišta s obzirom na motiv putovanja

Motiv i razlog putovanja u 2020. godini u 67% slučajeva bili su praznici i odmor, zatim posjete rodbini i prijateljima (23%) te poslovna putovanja (3%) od kojih je više od pola ostvareno u inozemstvu.

Putovanja s ostvarenim noćenjem u destinaciji prema motivu dolaska

u milijunima

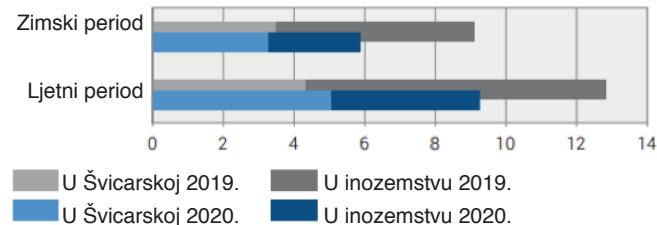
Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Sezonjalnost putovanja

Većina putovanja s noćenjima u Švicarskoj (61%) i inozemstvu (62%) dogodila se u ljetnim mjesecima (od svibnja do listopada: 9,3 milijuna putovanja). Broj zimskih putovanja u inozemstvo prepolovio se s 5,6 milijuna u 2019. na 2,6 milijuna u 2020. godini. Ljetna putovanja smanjena su s 8,5 na 4,2 milijuna.

Putovanja s ostvarenim noćenjem prema sezonalnosti

u milijunima

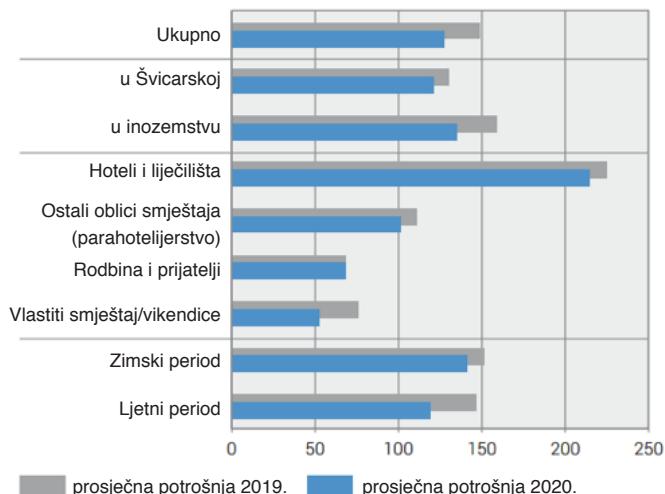
Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

Prosječni budžet/potrošnja po putovanju u 2020. – procjena za 2021.

Švicarski gosti na svojim privatnim putovanjima s noćenjem za prijevoz, smještaj i prehranu po danu u prosjeku izdvajaju 128 CHF u domicilnoj zemlji, dok je kod inozemnih putovanja taj iznos i veći, odnosno 135 CHF. Najskuplja su bila putovanja sa smještajem u hotelu (215 CHF po osobi po danu), slijedi smještaj u parahoteljerstvu (101 CHF) te kod poznanika i rodbine 68 CHF.

Prosječna dnevna potrošnja ostvarena za vrijeme privatnih putovanja

u CHF

Izvor: Bundesamt für Statistik Schweiz

PREGLED ORGANIZATORA PUTOVANJA NA TRŽIŠTU

Pregled organizatora putovanja na tržištu*

Broj turističkih agencija u Švicarskoj od 2000. do 2020. godine smanjio se sa 3.706 agencija na 1.557 turističkih agencija, od čega je 670 agencija aktivni član Udruge švicarskih putničkih agencija SRV (Schweizer Reise-Verband). Zapošljavaju 8.000 osoba, a najviše turističkih agencija nalaze se u kantonu Zürich, te zatim u regijama Bern i Ženeva.

Glavni organizatori putovanja, lideri na tržištu su DER Touristik Suisse AG (Kuoni), Hotelplan Suisse i TUI Suisse Ltd, međutim, na tržištu posluje još niz drugih neovisnih organizatora putovanja specijaliziranih na određenu regiju i/ili proizvod.

Hotelplan Suisse je švicarski ogranač internacionalne Hotelplan grupe te u Švicarskoj posluje putem šest vlastitih tržišnih marki i to Globus Reisen, Travelhouse, Tourisme Pour Tou, Hotelplan, powerd finder by Hotelplan i Migros Ferien, a mrežu agencija čini 98 poslovnica sa ukupno 900 zaposlenih (stanje na dan 23/01/2020). Na tržištu Švicarske Hotelplan Suiss posluje i sa 700 neovisnih turističkih agencija diljem Švicarske.

Hotelplan Group zastupljen je u Švicarskoj sa sljedećim podružnicama:

- Hotelplan Suisse
- Interhome
- bta first travel
- Bedfiner.com
- Finass

DER Touristik Suisse AG je tržišni lider koji zajedno sa organizatorima putovanja Kuoni i Helvetic Tours te nekoliko specijalista na tržištu pokriva cijelu turističku ponudu na tržištu. Kao dio DER Touristik Group, DER Touristik Suiss AG je sastavni dio jednog od najvećih turističkih koncernta u Europi.

TUI Suisse Ltd. je vodeći turistički koncern na svijetu, a sestrinska tvrtka TUI Suisse u Švicarskoj se ubraja među najveće organizatore putovanja na tržištu. Pored TUI Suisse u koncern na švicarskom tržištu spada i Airtours, čime TUI na ovom tržištu pokriva cijelu ponudu putovanja, od ekskluzivnih putovanja do jeftinih individualnih putovanja.

Knecht Reisegruppe je četvrti organizator putovanja po veličini u Švicarskoj, s više od 30 vlastitih poslovnica diljem Švicarske. Svoju ponudu prodaje i preko 850 odabranih švicarskih agencija s kojima je u partnerskim odnosima te na godišnjoj razini ostvaruje 100.000 putnika. U ponudi ima Australiju, Novi Zeland, Južnu Afriku, sjevernu Ameriku, srednju i latinsku Ameriku, Karibe, Skandinaviju, Island, Arktiku, Antarktiku, istočnu Europu, Rusiju, Baltik, centralnu Aziju i Mongoliјu. U Knecht grupu ubrajaju se sljedeće marke: Knecht Reisen, Knecht Sportreisen, Latino Travel, Glur Reisen, Kira Reisen, Agrar Reisen, San-Siro-Reisen, Quo Vadis Reisen, Arcatour, Baumeler Reisen, Lohri Reisen, rhz Reisen, Reisebüro Leibacher, Latitudes Voyages, Eurobus, Lamprecht Reisen, Car Rouge i Rivage Flussreisen. Zbog epidemiološke situacije švicarski organizator putovanja Knecht Reisegruppe morao je ukinuti svako peto radno mjesto i zatvoriti 4 poslovnice.

Globetrotter Group AG je krovna organizacija različitih poduzeća koja posluju neovisno i s vlastitom upravom. Članovi ove grupacije su: Art of Travel AG, Bici AktivFerien, Bike Adventure Tours GmbH, Brasa Reisen AG, Globetrotter Club AG, Globetrotter Tours AG, Globetrotter Travel Service AG, Himalaya Tours AG, Media Touristik AG, Music Cruise AG, Nayak Reisen AG, Ozeania Reisen AG, Team Reisen AG, Wamo Globetrotter AG. Globetrotter je također ove godine najavio štednjnu i smanjivanje radnih mjesta.

ITS Coop Travel AG u svom portfelju poslovanja nudi paušalna putovanja s konceptom direktne prodaje za kupališni turizam, event-putovanja, posjete gradovima te krstarenja. Poduzeće je u vlasništvu Coop Genossenschaft iz Basela i DER Touristik Central Europe GmbH iz Kólna. Svoju katalošku i flyer ponudu nudi u 1.000 prodajnih mesta u njemačkom govornom području Švicarske te im se ponuda preko interneta može odmah i bukirati.

Poslovna putovanja

Među organizatore putovanja koji nude organizaciju poslovni putovanja ubrajaju se American Express Global Business Travel, BCD Travel, bta first travel ag i Carlson Wagonlit Travel.

Incoming turizam

U incoming segmentu glavnu ulogu igra Schweiz Tourismus - nacionalna organizacija za marketing i prodaju putovanja, odmora i kongresa u Švicarskoj. Buke se odvija direktno preko Switzerland Travel Centre – posrednika incoming putovanja unutar Schweizer Tourismus. Pored Schweiz Tourismus u ovom segmentu posluju još Kuoni Incoming, MCI Group i Bucher Reisen.

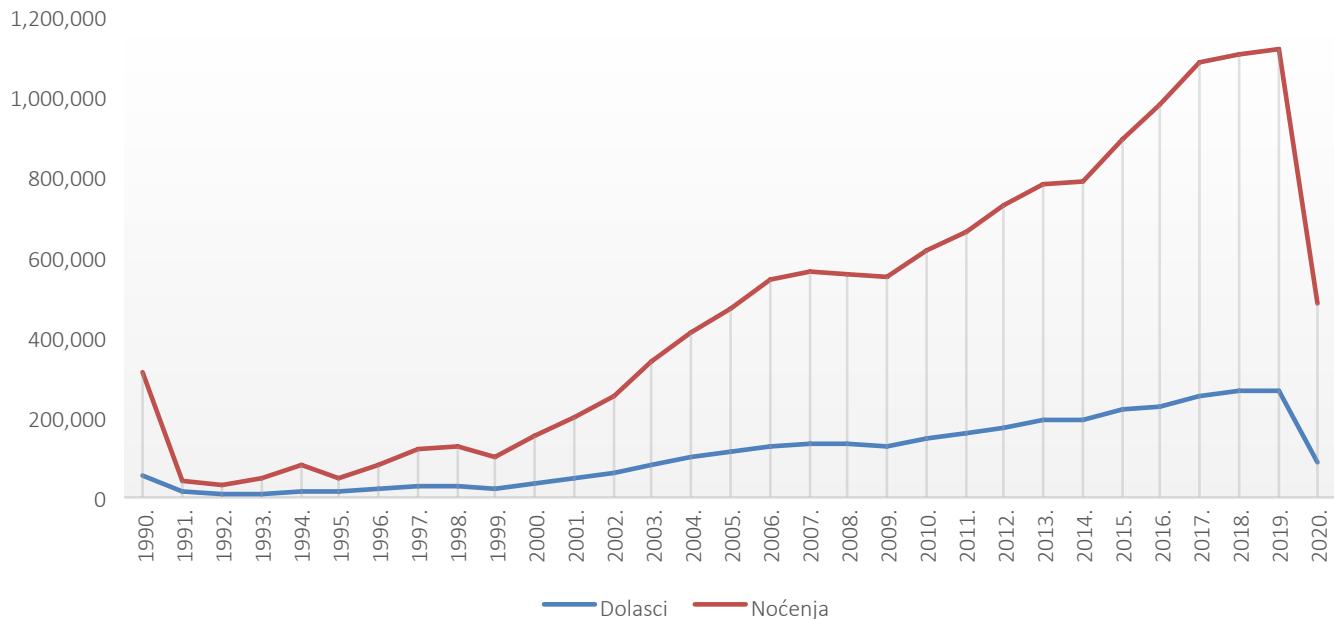
Izvor: <https://www.srv.ch/branchen-infos/die-reisebranche/> u

DOPRINOS TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

ŠVICARSKA	Dolasci			Noćenja		
		indeks	1990.=100		indeks	1990.=100
1990.	56.904		100	310.108		100
1991.	13.524	24	24	40.811	13	13
1992.	7.418	55	13	30.700	75	10
1993.	9.702	131	17	46.245	151	15
1994.	17.630	182	31	81.639	177	26
1995.	12.405	70	22	50.080	61	16
1996.	20.000	161	35	81.000	162	26
1997.	26.677	133	47	123.811	153	40
1998.	28.758	108	51	126.588	102	41
1999.	24.227	84	43	98.366	78	32
2000.	36.223	150	64	154.107	157	50
2001.	46.026	127	81	202.057	131	65
2002.	60.607	132	107	251.907	125	81
2003.	82.883	137	146	340.144	135	110
2004.	103.686	125	182	412.054	121	133
2005.	113.909	110	200	473.309	115	153
2006.	129.737	114	228	544.208	115	175
2007.	134.312	104	236	563.905	104	182
2008.	132.736	99	233	557.968	99	180
2009.	129.737	98	228	550.120	99	177
2010.	149.176	115	262	613.441	112	198
2011.	161.511	108	284	659.862	108	213
2012.	176.063	109	309	730.373	111	236
2013.	191.010	108	336	783.727	107	253
2014.	193.957	102	341	786.846	100	254
2015.	219.165	113	385	891.133	113	287
2016.	224.444	102	394	981.007	110	316
2017.	250.601	112	440	1.088.400	111	351
2018.	264.865	106	465	1.106.396	102	357
2019.	268.206	101	471	1.116.959	101	360
2020.	90.593	34	159	486.431	44	157

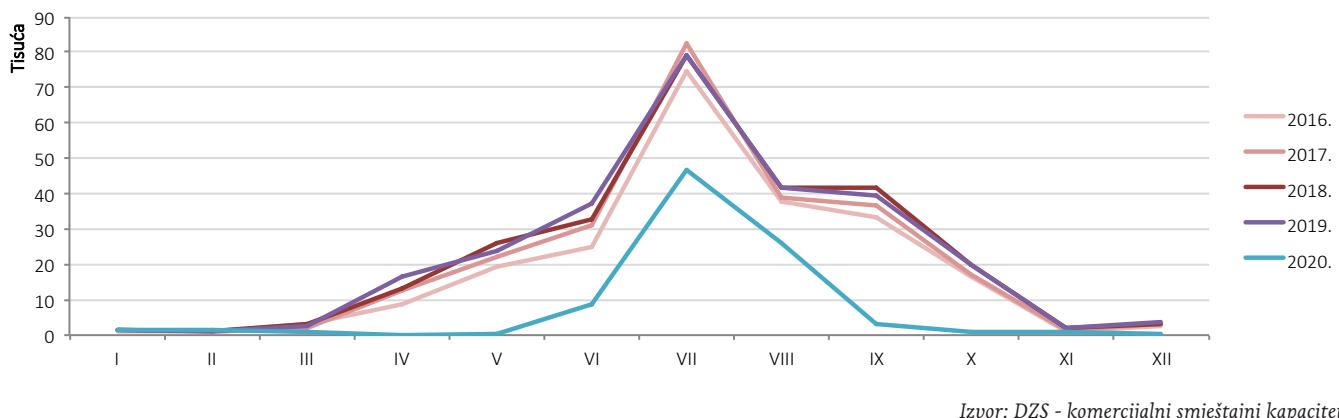
Izvor: DZS - komercijalni smještajni kapaciteti

Dolasci i noćenja slovenskih turista, razdoblje 1990. - 2020.

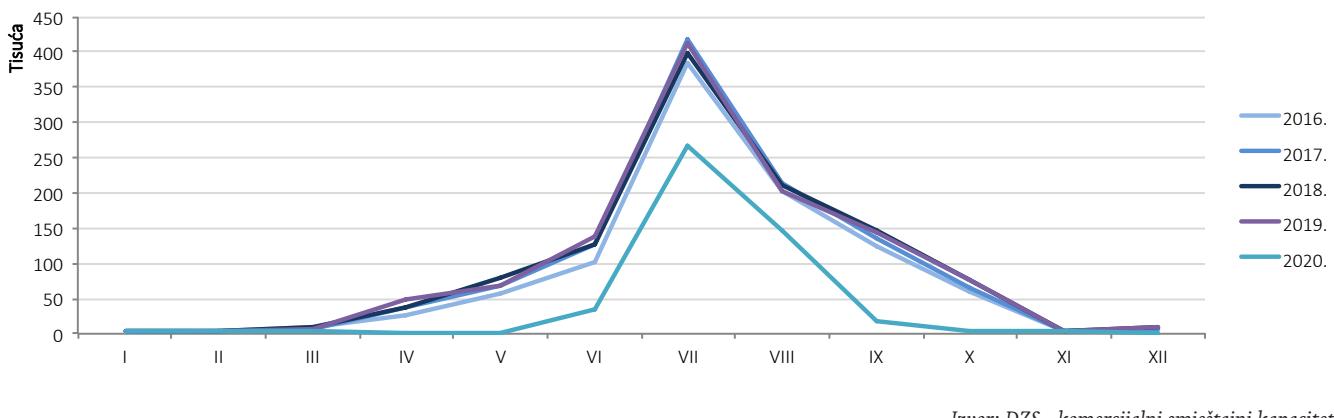
Izvor: DZS - komercijalni smještajni kapaciteti

Dolasci po mjesecima - Švicarska

Izvor: DZS - komercijalni smještajni kapaciteti

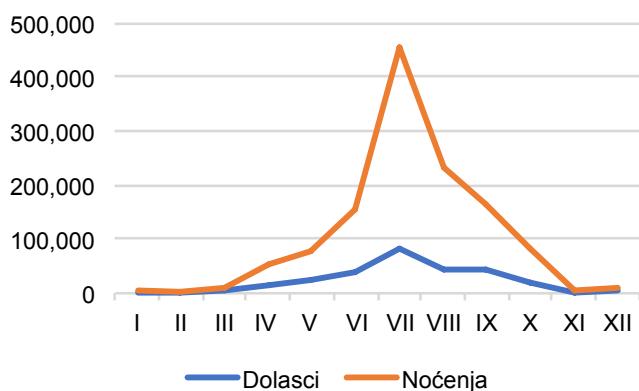
Noćenja po mjesecima - Švicarska

Izvor: DZS - komercijalni smještajni kapaciteti

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVISITOR

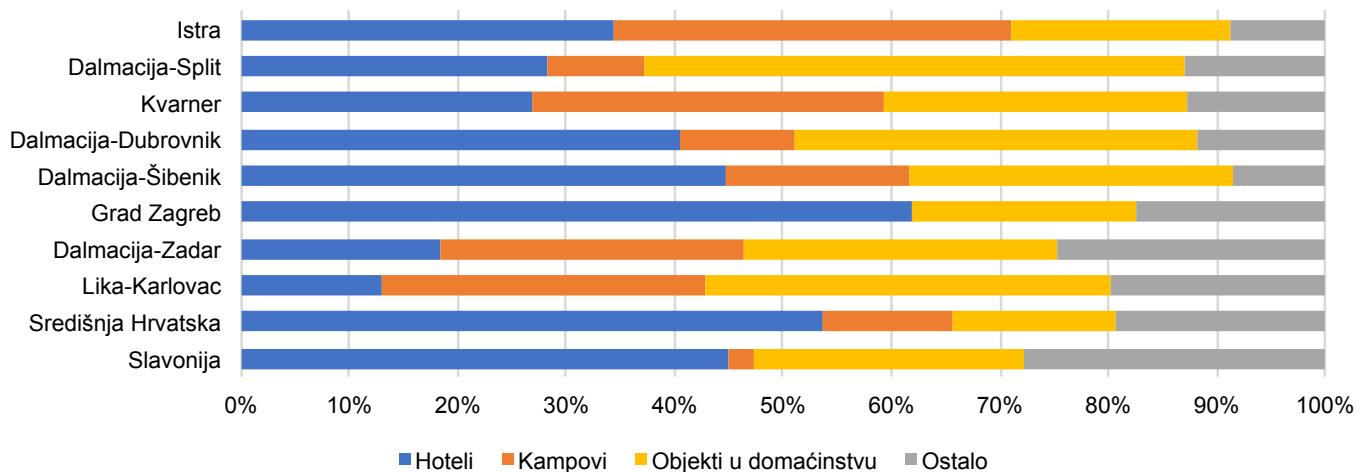
Dolasci i noćenja švicarskih turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Istra	67.305	389.047
Dalmacija-Split	50.592	211.107
Kvarner	48.134	208.733
Dalmacija-Zadar	21.441	110.904
Dalmacija-Dubrovnik	23.707	81.931
Nautika	10.880	80.665
Dalmacija-Šibenik	15.750	73.568
Lika-Karlovac	19.021	51.393
Grad Zagreb	18.206	35.396
Središnja Hrvatska	3.774	8.051
Slavonija	2.499	4.402
Ukupno	281.309	1.255.197

Noćenja švicarskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

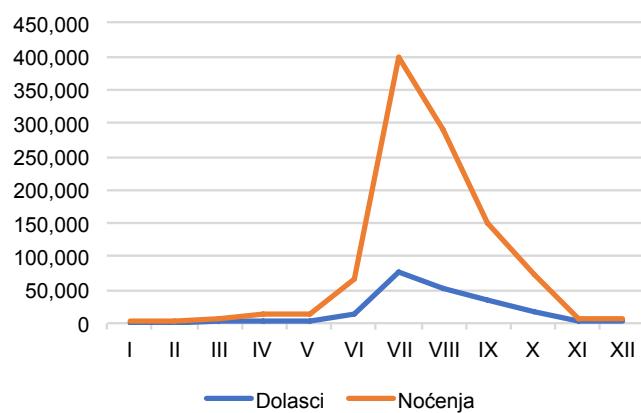
Grad općina	Noćenja
Rovinj	69.323
Split	57.775
Dubrovnik	44.825
Poreč	44.415
Umag	39.413
Zagreb	35.396
Šibenik	35.046
Medulin	34.105
Pula	32.831
Mali Lošinj	30.603

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	2,1%	1,9%
6-11 godina	2,8%	2,6%
12-17 godina	3,0%	3,1%
18-24 godina	4,7%	4,9%
25-34 godina	8,2%	7,9%
35-44 godina	7,0%	6,3%
45-54 godina	8,6%	8,0%
55-64 godina	8,2%	7,4%
> 65 godina	7,1%	6,2%

REZULTATI 2021. PREMA SUSTAVU eVisitor

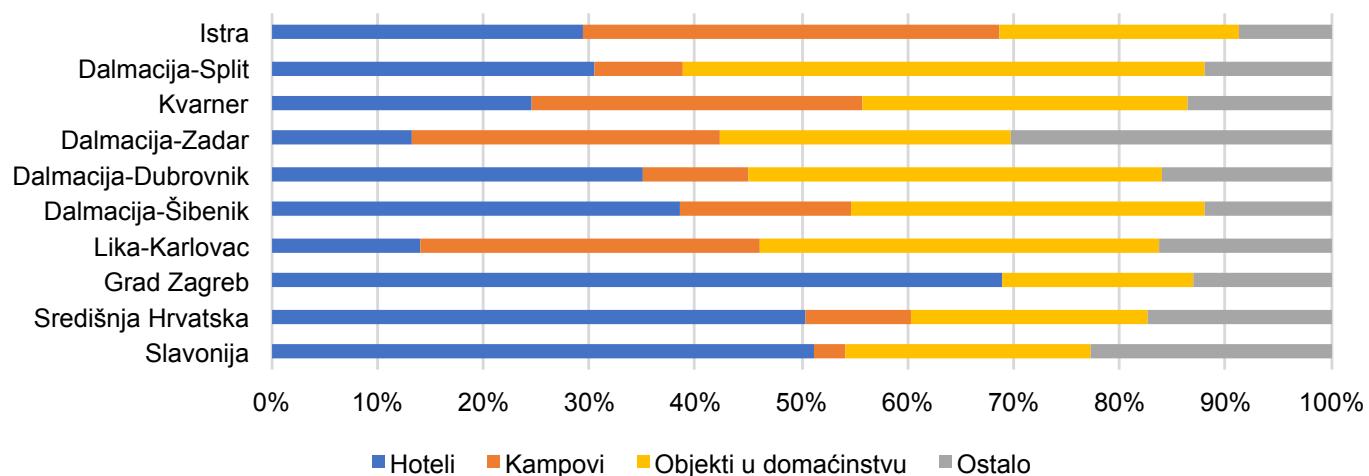
Dolasci i noćenja švicarskih turista, 2021.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Istra	56.736	342.246
Dalmacija-Split	37.078	167.901
Kvarner	36.336	165.685
Dalmacija-Zadar	15.902	93.946
Nautika	10.170	76.923
Dalmacija-Dubrovnik	14.537	59.092
Dalmacija-Šibenik	10.001	49.963
Lika-Karlovac	12.471	37.548
Grad Zagreb	10.065	20.173
Središnja Hrvatska	2.281	4.945
Slavonija	1.525	3.164
Ukupno	207.102	1.021.586

Noćenja švicarskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2021.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Rovinj	68.287
Poreč	41.826
Split	41.648
Dubrovnik	30.606
Medulin	30.078
Umag	27.542
Pula	26.204
Mali Lošinj	26.026
Zadar	24.234
Funtana	21.866

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	2,6%	2,5%
6-11 godina	3,3%	3,1%
12-17 godina	2,9%	2,9%
18-24 godina	5,4%	5,5%
25-34 godina	10,9%	10,3%
35-44 godina	8,3%	7,3%
45-54 godina	8,1%	7,0%
55-64 godina	6,8%	5,5%
> 65 godina	4,5%	3,2%

TOMAS Hrvatska 2019. - Švicarska

TOMAS istraživanja primarna su kvantitativna istraživanja u okviru kojih se podaci prikupljaju osobnim intervjouom s turistima (uz korištenje strukturiranog upitnika), a provode se s ciljem identifikacije stavova i potrošnje turista u hrvatskim turističkim destinacijama.

Posljednje u nizu, pod nazivom TOMAS Hrvatska 2019. po prvi je puta provedeno na području cijele zemlje, od svibnja 2019. do ožujka 2020. godine, tako da ujedno donosi rezultate obilježja putovanja i boravka turista u Hrvatskoj izvan razdoblja ljetne turističke sezone. Na takav način, istraživanje je reprezentativno za posljednju „standardnu“ turističku godinu prije pojave epidemije virusa COVID-19 te posljedične globalne društvene i gospodarske krize, s dramatičnim implikacijama na turistička putovanja u svjetskim razmjerima.

Uz domaće tržište, istraživanjem su obuhvaćena i za Hrvatsku značajnija europska tržišta – Njemačka, Slovenija, Austrija, Poljska, Italija, Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Skandinavija, Mađarska, Nizozemska, Slovačka, Francuska, BiH, Švicarska, Belgija, Španjolska, Srbija, kao i odabrana daleka tržišta - SAD, Republika Koreja, Kina, Japan.

U nastavku slijede pokazatelji iz istraživanja TOMAS Hrvatska 2019. koji prikazuju set odabranih karakteristika profilom obrađenog tržišta, uz usporedbu s prosječnim vrijednostima svih istraživanjem obuhvaćenih stranih tržišta. Zelenom bojom označene su vrijednosti kod kojih tržište u okviru relevantnijih podatkovnih kategorija pokazuje značajnije iznadprosječan rezultat, dok su crveno označene vrijednosti značajnije ispodprosječnog rezultata.

GLAVNI MOTIVI ODMORIŠNIH PUTOVANJA

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
More	66,5	62,4
Priroda	13,4	22,3
Touring, sightseeing	7,2	3,2
Gradovi (city break)	4,8	6,4
Kultura i umjetnost	2,0	1,7
Zabava i festivali	1,3	1,3
Sela, ruralno područje	0,9	0,9
Manifestacije i događanja	0,6	0,6
Gastronomija	0,6	0,3
Wellness, toplice	0,4	0,1
Ostali sportovi i rekreacija	0,5	0,0
Cikloturizam, mountain biking	0,3	0,0
Planinarenje, hodanje	0,2	0,0
Nešto drugo	1,1	0,7
UKUPNO	100,0	100,0

MOTIV DOLASKA U HRVATSKU

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
More	79,1	75,4
Priroda	56,2	53,7
Gradovi (city break)	24,8	20,8
Touring, sightseeing	22,3	17,9
Kultura i umjetnost	13,4	10,4
Ostali sportovi i rekreacija	11,1	13,3
Gastronomija	6,7	10,6
Zabava i festivali	5,1	3,3
Sela, ruralno područje	4,7	5,4
Manifestacije i događanja	4,1	5,3
Posao	2,8	1,9
Wellness, toplice	3,3	2,7
Planinarenje, hodanje	3,3	1,5
Drugi odmorišni motivi	2,6	3,6
Posjet rodbini i prijateljima	1,7	4,6
Cikloturizam, mountain biking	1,7	0,4
Zdravstveni razlozi	0,8	1,1
Obrazovanje	0,4	1,3
Vjerski razlozi	0,2	0,1
Neki drugi razlog	1,0	2,7

UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU

Broj posjeta Hrvatskoj	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Prvi posjet	33,3	37,3
Drugi posjet	15,4	23,0
3 do 6 posjeta	20,1	22,1
7 i više posjeta	31,2	17,5
UKUPNO	100,0	100,0

IZVORI INFORMACIJA

Izvori informacija	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Internet	56,2	60,6
Preporuke rodbine ili prijatelja	25,6	40,1
Prijašnji boravak	21,4	20,6
Preporuke TA ili kluba	10,7	11,4
Brošure, oglasi, plakati	5,3	7,8
Radio, televizija, film ili video	5,2	5,4
Turistički sajmovi, izložbe	5,1	8,0
Članci - novine/ časopisi	3,3	1,8
Nije trebao informacije	8,0	4,4

NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA

Rezervacija smještaja	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - osobnim kontaktom, telefonom, e-mailom	17,2	13,7
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - online booking (ne e-mailom), uključujući Booking.com, Expedia i sl.	45,9	43,1
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom ili telefaksom, e-mailom	16,4	13,2
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e-mailom)	15,7	23,9
Na neki drugi način	0,8	3,7
Nije unaprijed rezerviran	4,0	2,4
UKUPNO	100,0	100,0

TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA

Trenutak rezervacije	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Manje od tjedan dana prije dolaska	6,4	7,0
1 do 4 tjedna prije dolaska	17,1	13,8
1 do 3 mjeseca prije dolaska	33,0	32,7
3 do 6 mjeseci prije dolaska	27,6	34,7
Više od 6 mjeseci prije dolaska	15,9	11,8
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0

SMETNJE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI

Smetnje	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Gužva na kupališnom prostoru/preveliki broj kupača	7,6	4,3
Gužva na ulicama, trgovima, šetnicama, atrakcijama i sl.	7,2	10,0
Neprimjereno odloženo smeće	6,2	4,9
Nemogućnost razdvajanja otpada	6,3	4,6
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)	6,0	7,6
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)	6,2	14,2
Nešto drugo	1,3	1,3

AKTIVNOST TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Plivanje, kupanje	76,5	74,1
Razgledavanje gradova ('city sightseeing')	53,8	58,7
Odlazak u restorane	50,4	65,9
Posjet povijesnim građevinama	23,4	27,7
Posjet nacionalnim parkovima, zaštićenim prirodnim područjima	19,1	18,8
Kupovina (osim svakodnevnih potrepština)	15,4	15,9
Odlazak na organizirane izlete brodom	14,8	15,1
Pješačenje	14,5	11,0
Posjet muzejima, galerijama i izložbama	13,8	13,4
Jogging, trčanje	12,9	13,3
Odlazak u klubove, ples, noćni život	11,0	7,9
Tenis	10,0	14,3
Korištenje wellness, spa usluga	8,5	10,2
Ronjenje	8,4	9,2
Posjet tematskim parkovima	7,8	9,0
Posjet zabavnim događanjima	7,1	6,9
Obilazak vinskih cesta, vinarija	7,3	7,2
Ribolov	6,1	5,2
Obilazak tematskih cesta	6,2	5,8
Posjet tradicionalnim događanjima	5,3	3,2
Ostalo	4,8	5,5
Posjet seoskim domaćinstvima	4,6	6,1
Posjet toplicama	3,9	5,5
Posjet kulturnim događanjima	3,8	4,7
Golf	3,8	3,5
Jedrenje	3,4	2,0

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Posjet sportskim događanjima	3,2	6,7
Planinarenje	2,7	5,1
Avanturistički sportovi	2,5	2,9
Mountain biking	2,5	1,1
Korištenje zdravstvenih usluga	1,8	0,8
Sudjelovanje na radionicama	1,6	1,9
Dvoranski sportovi	1,5	3,7
Lov	1,4	2,6
Jahanje	1,4	2,6
Rafting	1,3	0,4
Posjet božićnim ili adventskim sajmovima	0,9	0,4
Nekom drugom	9,1	7,1
Niti jednom	0,9	0,9

STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA

Element ponude	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Ljepota prirode i krajolika	87,7	85,1
Ljepota mjesta	86,3	81,4
Osobna sigurnost	84,3	83,7
Atmosfera, ugodaj	82,7	78,0
Gostoljubivost lokalnog stanovništva	82,3	82,0
Ukupni boravak	80,5	74,0
Uređenost mjesta	78,5	72,3
Čistoća plaža	77,2	67,2
Smještajni objekt	76,8	77,3
Informacije u destinaciji	76,3	77,6
Ekološka očuvanost prostora	76,4	76,6
Mogućnosti kvalitetnog kretanja pješice u destinaciji	76,0	73,6
Prilagođenost destinacije djeci	75,3	82,0
Pješačke staze	75,1	78,2
Prometna dostupnost destinacije	74,1	74,6
Gastronomска ponuda u mjestu	71,7	68,2
Označavanje znamenitosti	71,8	73,2
Kultura i umjetnost	71,4	80,3
Opremljenost, uređenost plaža	70,6	66,1
Besplatni internet u destinaciji	69,5	65,3
Ponuda organiziranih izleta u okolicu	69,5	62,4
Informacije, edukacija u zaštićenim prirodnim područjima	69,1	64,9
Biciklističke rute i staze	67,7	66,4
Lokalni javni prijevoz	63,9	69,1
Sportski sadržaji	63,8	56,6
Događanja i manifestacije	63,4	61,6
Mogućnost za kupnju	62,5	55,3
Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama	62,4	68,8
Zabava, noćni život	62,4	54,2
Promet u mjestu	62,3	62,9

VJEROJATNOST PREPORUKE MJESTA PRIJATELJIMA, RODBINI ILI KOLEGAMA

	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Nije vjerojatno da će preporučiti	4,2	2,7
Vjerojatno će preporučiti	26,9	30,7
Jako je vjerojatno da će preporučiti	68,9	66,5
UKUPNO	100,0	100,0

PROSJEĆNI DNEVNI IZDACI (u EUR)

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Prosječni dnevni izdaci ukupno	99,0	118,49
Smještaj	52,8	58,91
Hrana u restoranima i barovima	17,1	27,18
Usluge trgovine	11,6	10,73
Kultura i zabava	3,3	3,77
Sport i rekreacija	2,8	3,47
Izleti	2,7	3,27
Lokalni prijevoz	7,1	9,96
Ostalo	1,7	1,20

STRUKTURA PROSJEĆNIH DNEVNIH IZDATAKA

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Švicarska
Prosječni dnevni izdaci ukupno	100,0	100,00
Smještaj	53,3	49,72
Hrana u restoranima i barovima	17,2	22,94
Usluge trgovine	11,7	9,05
Kultura i zabava	3,3	3,18
Sport i rekreacija	2,9	2,93
Izleti	2,8	2,76
Lokalni prijevoz	7,1	8,41
Ostalo	1,7	1,02

Aktualni imidž Hrvatske

Hrvatska je na tržištu Švicarske prepoznata turistička koja je do 2020. godine bilježila konstantni rast dolazaka i noćenja švicarskih gostiju. Potencijal na švicarskom tržištu je veliki te prostora za daljnji turistički rast ima u plasmanu ponude povijesnih i kulturnih gradova, prirodne baštine, eno-gastro ponude, ponudi evenata, ponudi novih sadržaja na plažama. Gosti iz Švicarske ljubitelji su aktivnog odmora i sporta te se i u ovom dijelu otvara mogućnost rasta tržišta.

Uslijed COVOD-19 pandemije i njome uzrokovane krize u 2020. godini na tržištu je bila primjetna trenutna suzdržanost kod donošenja odluka o destinacijama za provođenje godišnjeg odmora u 2021. godini. Unatoč prisutnom interesu izostajao je konkretan buking te se on s otvaranjem granica i uvođenjem COVID putovnica realizirao kratkoročno.

Do sredine prosinca 2021. godine sa švicarskog tržišta ostvareno je 73% dolazaka i 81% noćenja iz cijele 2019. godine, dok je broj dolazaka u odnosu na cijelu 2020. godini porastao za 108,6%, a broj noćenja za 73,6%

Omjer između organiziranih i individualnih dolazaka u Hrvatsku u 2020. i 2021.

Omjer između organiziranih i individualnih dolazaka u Hrvatsku u 2018. i 2019. godini iznosio je 27%:73% u korist individualnih dolazaka.

Tijekom turističke 2020. godine ovaj omjer se promjenio te je udio organiziranih dolazaka iznosio je 20%, a udio individualnih dolazaka 80%. U usporedbi s istim razdobljem 2019. godine to predstavlja 7% manje organiziranih dolazaka.

Ovakva promjena u omjeru između organiziranih i individualnih dolazaka u 2020. godini vezana je uz promjenu u navikama putovanja uslijed COVID-19 pandemije. Naime, zbog sigurnosti i brzog dolaska u destinaciju, ali i mogućnosti brzog povratka u vlastitu zemlju, te zbog kratkoročnog bukinga uslijed neizvjesnosti vezane uz otvaranje granica i upozorenja putovanja, najveći dio gostiju koji se odlučio na inozeman putovanja, ista je realizirala u vlastitom aranžmanu s vlastitim prijevozom. U dosadašnjem tijeku turističke 2021. godine do sredine prosinca udio organiziranih dolazaka iznosio je 21%, a udio individualnih dolazaka 79%.

Dolasci i noćenja prema organizaciji dolaska 2019./2018.

	01.01.2019.-31.12.2019.			01.01.2018.-31.12.2018.			Godišnji indeks	
	Dolasci	Noćenja	udio dolasci	Dolasci	Noćenja	udio dolasci	Dolasci	Noćenja
Agencijski	74.556	335.469	27%	75.174	341.345	27%	99,18%	98,28%
Individualno	206.551	918.848	73%	201.711	894.577	73%	102,40%	102,71%
Ukupno:	281.107	1.254.317	100%	276.885	1.235.922	100%	101,52%	101,49%

Izvor: eVisitor

Dolasci i noćenja prema organizaciji dolaska 2020./2019.

	01.01.2020.-31.12.2020.			01.01.2019.-31.12.2019.			Godišnji indeks	
	Dolasci	Noćenja	udio dolasci	Dolasci	Noćenja	udio dolasci	Dolasci	Noćenja
Agencijski	20.005	113.576	20%	74.556	335.469	27%	26,83%	33,86%
Individualno	78.536	472.481	80%	206.551	918.848	73%	38,02%	51,42%
Ukupno:	98.541	586.057	100%	281.107	1.254.317	100%	35,05%	46,72%

Izvor: eVisitor

Dolasci i noćenja prema organizaciji dolaska 2021./2020.

	01.01.2021.-31.12.2021.			01.01.2020.-31.12.2020.			Godišnji indeks	
	Dolasci	Noćenja	udio dolasci	Dolasci	Noćenja	udio dolasci	Dolasci	Noćenja
Agencijski	44.157	225.065	21%	20.005	113.576	20%	219,50%	197,51%
Individualno	162.967	796.557	79%	78.536	472.481	80%	205,80%	167,86%
Ukupno:	205.539	1.017.454	100%	98.541	586.057	100%	208,58%	173,61%

Izvor: eVisitor

Zrakoplovna povezanost s Hrvatskom tijekom 2021. godine

Zrakoplovni čarteri u 2021.

Čarter program organizatora putovanja High Life Reisen za Pulu pokrenut je sredinom srpnja 2021. godine. Program letenja održavao se do početka listopada. Redovne linije u 2021. godini

- Redovna linija Croatia Airlines za Zagreb, Dubrovnik i Split
- Redovna linija Swiss Air za Split i Dubrovnik
- Niskotarifna linija Easyjet i Easyjet Switzerland za Pulu, Dubrovnik, Split i Zadar
- Linija Edelweiss Air za Pulu, Dubrovnik i Split

TURISTIČKA SEZONA 2022. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo u 2022.

Volja i spremnost za putovanjima u Švicarskoj je unatoč korona virusu i dalje na visokoj razini, međutim vidljiv je trend povećanja korištenja godišnjeg odmora u vlastitoj zemlji te trend kratkoročnog bukiranja odmora, pri čemu se odmor bukira direktno kod ponuđača, ili preko on-line platformi za bukiranje. Za odlazak na godišnji odmor i dalje se najčešće koristi vlastiti automobil, dok je korištenje zračnog prijevoza i dalje u padu. Godišnja putna osiguranja su za većinu Švicaraca sastavni dio godišnjeg odmora i praznika, međutim, uslijed COVID-19 pandemije, povećao se udio putnika koji kratkoročno donosi odluku o sklapanju putnog osiguranja.

Prognoze organizatora putovanja za 2022.

Prema prognozama Udruge švicarskih putničkih agencija (SRV - Schweizer Resice-Verband) financijski gubitak ovog sektora u 2020. godini procjenjuje se na 2,9 milijuna CHF te se nadalje procjenjuje privremeni gubitak

od 3.000 radnih mjestra.

Promet članica SRV u 2020. godini pao je za 68,1%, promet po zaposleniku pao je za 69,4%, a prosječni neto prinos, prijašnjih godina u visini od 1%, pao je na -3,5%. Otpušteno je 1.700 zaposlenika.

U 2022. godini nastaviti će se trend većeg korištenja godišnjeg odmora u vlastitoj zemlji i bliskim te brzo dostupnim destinacijama. Organizatori putovanja u svojim procjenama planiraju veći broj gostiju u odnosu na 2021. godinu, međutim još uvijek ne i brojke iz 2019. godine.

Odlučujući faktor kod odabira inozemne destinacije za godišnji odmor biti će pravovremena (najkasnije početkom veljače) konstantna odlična epidemiološka slika u Hrvatskoj, visok stupanj procijepljenoosti u Hrvatskoj, nastavak dosljednog provođenja epidemioloških mjera te daljnja mogućnost putovanja sa Covid-19 putovnicom u sva tri oblika (cijepjen, oporavljen, testiran).

TURISTIČKA SEZONA 2022. – HRVATSKA

Okvirna procjena ukupnog broja dolazaka i noćenja u Hrvatskoj u 2022.

Unatoč okolnostima globalne pandemije u Europi i Švicarskoj u 2021. godini Hrvatskoj su sa tržišta Švicarske ostvareni daleko bolji rezultati od prvobitno prognoziranih. S ostvarenjem 73% dolazaka i 81% noćenja iz cijele 2019. godine, u 2022. godini možemo očekivati lagani porast ovakvih rezultata. Rezultati turističkog prometa iz 2019. mogu se očekivati 2023., ukoliko ne dođe do novih globalnih potresa na svjetskom i europskom tržištu.

Mjere koje bi prema mišljenju organizatora putovanja trebalo poduzeti u 2022.

- Pravovremena i konstantno dobra epidemiološka situacija u zemlji,
- Kontinuirano, odgovorno i iskreno komuniciranje o epidemiološkoj situaciji u Hrvatskoj,
- Razvijeni zdravstveni i higijenski koncepti te certifikati u zemlji i turističkim destinacijama/objektima,

u skladu s preporukama svjetske zdravstvene organizacije i EU,

- Visoki stupanj procijepljenoosti u zemlji,
- Zadržavanje stabilnosti cijena, kvalitetnog omjera cijene i usluge te dodatna vrijednost ponude u okolnostima pandemije COVID-19,
- Zadržavanje postojeće visoke kvalitete ponude i investiranje u novu kvalitetu ponude,
- Pandemija COVID-19 je pokazala da su gosti najviše zainteresirani za kvalitetne smještajne objekte koji im nude najveći osjećaj sigurnosti i kvalitetnu turističku ponudu,
- Intenziviranje i širenje *all inclusive* ponude,
- Daljnja ulaganja u uvođenje visokih ekoloških standarda usmjerenih očuvanju prirodnog okoliša. Naime, održivi razvoj i očuvanje prirode na austrijskom tržištu sve je prisutniji i sve traženiji faktor pri biranju destinacije za korištenje godišnjeg odmora,
- Turističku ponudu usmjeriti prema pozicioniranju Hrvatske kao sigurne „korona-free“ destinacije s raznolikom i atraktivnom kulturnom i povijesnom ponudom, programima za aktivni odmor i sport, te eno-gastro ponudom.

Kalendar praznika i blagdana

Izvor: <https://www.feiertagskalender.ch/>

Školski praznici	2021./2022.	
	Početak	Kraj
Jesenski praznici 1-3 tjedna, ovisno o regiji, u intervalu	25.9.2021.	7.11.2021.
Božić/Nova godina - 1-2 tjedna, ovisno o regiji, u intervalu	18.12.2021.	9.1.2022.
Zimski praznici/Karneval - 1-2 tjedna , ovisno o regiji, u intervalu	29.1.2022.	13.3.2022.
Proljetni praznici - 1-3 tjedna , ovisno o regiji, u intervalu	2.4.2022.	22.5.2022.
Ljetni praznici, 5-10 tjedana, ovisno o regiji u intervalu	16.6.2022.	28.8.2022.

Izvor: Eurydice